

C193 – BRU10

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

23 maart 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de stadsvlucht uit Brussel

1

Waarnemend voorzitter: de heer Luk Van Nieuwenhuysen

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de stadsvlucht uit Brussel

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de afgelopen jaren horen we vanuit de Brusselse politiek enkel positieve geluiden over het stoppen van de stadsvlucht. Het probleem zou namelijk bedwongen zijn. Nochtans werd dit onlangs weerlegd door Brussels minister-voorzitter Picqué in het Brusselse Parlement. Mijnheer de minister, of dat al of niet gepaard ging met het weggooien van zijn voetbalshirt naar de scheidsrechter, dat weet ik niet.

De heer Picqué beweerde in zijn antwoord op een vraag dat sinds 2000 in elk geval dat steeds meer Brusselaars het gewest verlaten om in Vlaams- en Waals-Brabant te gaan wonen. In 2000 verloor het Brusselse Gewest aan de rest van het land – Vlaanderen en Wallonië – 5.861 inwoners. In 2002 liep het aantal op tot 8.089 en nog een jaar later tot 10.135. Deze cijfers spreken voor zich.

Het onthaal- en informatiecentrum Wonen in Brussel werd in 1997 opgericht om via de nodige promotiecampagnes en informatie meer Vlamingen naar de hoofdstad te lokken. De VGC nam dit initiatief in de hoop de Vlamingen over de streep te trekken dankzij de informatie die ze op een gouden schotel-tje aangeboden kregen. Ze dacht op die manier de stadsvlucht tegen te gaan en meer Vlamingen naar Brussel te lokken.

Sinds 1999 verstuurt Wonen in Brussel ook welkomspakketten. Aanvankelijk verliep dat niet vlot omdat de Brusselse gemeentebesturen niet altijd even gemakkelijk adressen vrijgaven. Sinds 2004 reageert slechts 2 procent op de mogelijkheid om meer informatie te krijgen. Slechts 5,5 procent maakt gebruik van de aangeboden cultuurwaardebonnen. We kun-

nen dan ook vragen stellen over het effect van de campagne.

We lazen onlangs ook berichten in de pers dat het onthaal- en informatiecentrum Wonen in Brussel stilaan worden afgebouwd. Deze berichten werden vrijgegeven door het kabinet van Brussels minister Vanhengel. Naar verluidt zouden personeelsleden van Wonen in Brussel zelfs zijn opgestapt omdat ze – en ik citeer: 'niet genoeg om handen hadden'! Volgens minister Vanhengel zoeken Vlamingen meer via andere kanalen een woning in Brussel. Hij zegt ook dat in het onderdeel van de begroting van de VGC van 2006 blijkt dat er twee personen minder moeten worden betaald.

Mijnheer de minister, in uw beleidsnota voor Brussel staat: 'Het informatiecentrum Wonen in Brussel heeft als voornaamste doelstelling het verstrekken van correcte informatie met betrekking tot wonen in Brussel. (...) De Vlaamse Gemeenschap wil samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie deze acties blijven ondersteunen. Met name engageren we ons om dit initiatief in Vlaanderen beter bekend te maken. Om de zichtbaarheid en de uitstraling van Wonen in Brussel te verzekeren, wensen we het informatiecentrum een centrale plaats te geven in het Vlaams-Brussels informatie-, communicatie, onthaal- en ontmoetingscentrum in het Monnaiehuis.'

Mijnheer de minister, de cijfers die we van minister-voorzitter Picqué hebben gekregen stemmen niet volledig overeen met de berichten die we in de pers lezen. Een zekere professor Corijn van Cosmopolis, een groep van de VUB die de stedelijkheid onderzoekt, stelt dat de stadsvlucht sterk zou zijn verminderd.

– *Mevrouw Gerda Van Steenberge treedt als voorzitter op.*

Kunt u de cijfers van minister-voorzitter Picqué over de tendens in de stadsvlucht bevestigen, of bent u het eens met de bevindingen van professor Corijn? Kunt u de berichten over afbouw van het centrum Wonen in Brussel bevestigen? Met welke initiatieven zult u de dienst Wonen in Brussel een nieuw elan trachten te geven, zoals vooropgesteld in de beleidsnota?

Ik weet dat de VGC nog een studie over deze materie heeft aangevraagd bij BRIO, het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum. De resultaten zouden bekend worden gemaakt in 2007. Zult u nu al initiatieven nemen, of zult u daarmee wachten tot de resultaten van de studie bekend zijn?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik zou nog een korte bedenking willen maken bij het fenomeen van de stadsvlucht en enkele bijkomende vragen willen stellen.

Het klopt dat in vergelijking met een decennium geleden de stadsvlucht verminderd is. Dat blijkt ook uit de Vlaamse Regionale Indicatoren van anderhalf jaar geleden. De stadsvlucht houdt nog steeds aan. Het migratiesaldo is echter positief door de internationalisering. Dat betekent dat de vlucht uit Brussel niet meer zo fel woekert. Ze is echter nog voldoende groot om er ons zorgen over te blijven maken.

Ook ik heb met enige verwondering het artikel in de pers gelezen dat het de bedoeling zou zijn om het centrum Wonen in Brussel af te bouwen. We hebben het centrum met de steun van de VGC opgericht omdat we zagen dat Vlamingen geen goede Nederlandstalige informatie kregen van de gewestelijke diensten. De kwaliteit ervan was niet altijd in orde. Daarnaast waren er ook problemen met de taal.

Mijnheer de minister, dat de dienst eventueel zou worden afgeslankt omdat er te weinig werk is, dat laat ik aan uw appreciatie en die van minister Vanhengel over. Het zou echter jammer zijn dat het kind met het badwater zou worden weggegooid. Ik meen te hebben begrepen dat Wonen in Brussel zou worden opgenomen in Onthaal en Promotie Brussel. Kunt u daar wat tekst en uitleg bij geven?

De vraag naar informatie over wonen in Brussel zal blijven bestaan. De meeste mensen kunnen zelf hun plan trekken. Des te beter. Er zijn echter genoeg mensen die in Brussel willen komen wonen die vragen hebben over hoe ze de zaak moeten aanpakken. Een infobalie zoals Wonen in Brussel biedt daar het beste antwoord op.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, de tendens inzake de stadsvlucht

en de door minister-voorzitter Picqué aangehaalde cijfers kan ik inderdaad bevestigen. U kunt de migratiestromen tussen de gewesten afleiden uit de gegevens van het Nationaal Instituut voor de Statistiek en de bewerkingen gemaakt door de administratie Planning en Statistiek van de Vlaamse Gemeenschap. Het negatief migratiesaldo van de Brusselse bevolking is in hoofdzaak een gevolg van het proces van suburbanisatie, waarbij huishoudens met middenhoge en hoge inkomens de kernstad – de 19 gemeenten – verlaten om zich in het steeds groter wordende randgebied te gaan vestigen. Mevrouw Van Linter, in 1996 bedroeg dit negatief migratiesaldo voor Brussel 6.227, in 1998 was dat 6.004 en in 1999 bedroeg het 5.852. De cijfers vanaf 2000 hebt u zelf geciteerd.

De bevolkingsafname in het Brusselse gewest is dus zeker niet nieuw, maar is in de jaren negentig wel tot stilstand gekomen. Het bevolkingsaantal blijft schommelen rond 950.000 inwoners. De stabilisering van het bevolkingsaantal is vooral te wijten aan het grote buitenlandse vestigingsoverschot als gevolg van de versterking van de internationale functies in Brussel en dus niet aan het migratiesaldo tussen de gewesten.

Het onthaal- en informatiecentrum Wonen in Brussel werd in 1997 in het leven geroepen door de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het doel was nieuwe Vlamingen naar de hoofdstad te lokken en de Vlamingen die de stap hebben gezet, te informeren via een informatiepakket en een informatiebalie. Nieuwkomers moeten niet meer via verschillende diensten, maar krijgen alle informatie op één centrale plaats. Ook nu nog is dit de meerwaarde van deze dienstverlening.

De Vlaamse Gemeenschap heeft de zichtbaarheid en de werking van Wonen in Brussel ondersteund met vier mediacampagnes, namelijk in 1997, in 1999-2000, in 2001 en in 2003.

De thans geuite beweringen van de verantwoordelijke van Wonen in Brussel als zou de Vlaamse Gemeenschap haar campagnemiddelen aan Onthaal- en Promotie Brussel hebben toegekend, is totaal onjuist. Wel is het zo dat de positionering van Wonen in Brussel sinds 2004 ter discussie staat. Vanuit de visie dat deze dienstverlening voornamelijk gericht is op een onthaal- en promotiebeleid ten aanzien van Vlaanderen, werd herhaaldelijk de vraag gesteld om de dienst te integreren binnen Onthaal- en Promotie Brussel.

In afwachting hiervan heeft Vlaanderen geen promotiecampagnes meer opgezet. Ze blijft de werking van Wonen in Brussel verder ondersteunen via functionele afspraken met de Vlaamse Infolijn en via de mogelijkheid aanwezig te zijn op de infostand van de Vlaamse overheid op Batibouw.

Ook de beweringen in de krant met betrekking tot de personeelsswissel zijn ongenueanceerd en bagatelliseren de werking van de dienst. Twee van de drie functies binnen het personeelskader van Wonen in Brussel zijn immers ingevuld.

Het uitblijven van campagnes en/of promotionele acties voor Brussel als woonstad heeft wel een invloed op de zichtbaarheid en het rendement van de dienstverlening en op het baliebezoek in het bijzonder. Daar waar het aantal in 2003 nog gemiddeld twaalf bedroeg, was dit in 2005 gedaald tot slechts drie per dag. Toch moet hierbij worden opgemerkt dat de wijze van informatievergeving zich heeft verplaatst naar de website en de Woonbank, waar een gemiddeld gebruik van 20.000 raadplegingen per maand wordt vastgesteld.

Het is duidelijk dat er een belangrijke verschuiving is, net zoals bij andere diensten, naar het internet. Er is ook een stijgende evolutie van de telefoongesprekken, die grotendeels kan worden verklaard door de samenwerking met de Vlaamse infolijn, waardoor meer oproepen kunnen worden beantwoord.

De evoluties binnen de migratiestromen, de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt en het voornemen van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie met betrekking tot de uitbouw van een Vlaams communicatiehuis in Brussel leiden onvermijdelijk tot een herdefiniëring van het concept, waarin de huidige en toekomstige opdrachten, én de meest aangewezen functionele organisatievorm van Wonen in Brussel moet worden ingebed.

Ten slotte verwijs ik naar de onderzoeksopdracht die de Vlaamse Gemeenschapscommissie eind 2005 heeft toegekend aan BRIO aangaande de verhuisbewegingen van de Nederlandstaligen in en uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het onderzoeksrapport wordt in juli 2006 verwacht. Het onderzoek omvat een enquête waarbij wordt gepeild naar de objectieve kenmerken – de leeftijd, gezinssamenstelling, nationaliteit, regio van herkomst enzovoort – van de doelgroep, alsook naar de opgegeven motieven om het hoofdstedelijke

gebied te verlaten of er te komen wonen. Het lijkt mij dan ook vanzelfsprekend dat we de resultaten van dit onderzoek afwachten om de verdere conceptuele invulling van Wonen in Brussel te definiëren en om de impact van promotiecampagnes in te schatten.

Bij het maken van de afspraken werd er min of meer van uitgegaan dat de dienst zou worden overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap, zodat ik ze zou kunnen opnemen in het communicatiehuis, en dus niet in OPB. OPB zal op zijn beurt wellicht worden geïncorporeerd in het communicatiehuis in Brussel. Daarover zal de volgende maanden duidelijkheid worden verschaft. Het is mijn bedoeling om ten laatste voor het zomerreces de nodige beslissingen te nemen. Dat zal natuurlijk gebeuren samen met de bevoegde leden van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Wonen in Brussel is op dit moment immers een dienst waarvoor de VGC volledig bevoegd is.

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de minister, uw antwoord stelt me enigszins teleur. Een groot deel van uw antwoord is ook al in de raad van de VGC gezegd.

Minister Bert Anciaux: Dat komt ervan als men dezelfde vragen stelt.

Mevrouw Greet Van Linter: Ik stel geen vragen aan minister Vanhengel, maar wel aan u. Ik stel niet dezelfde vragen. In de zaak is er ook nog een chronologie vast te stellen. U kunt die natuurlijk ook eens gaan opzoeken.

Ik ben een beetje teleurgesteld. Ik krijg geen duidelijk zicht op de zaak. U zwaait met een aantal cijfers over bewegingen in Brussel zelf. U hebt het over de internationale instroom in Brussel. U geeft echter geen duidelijk zicht op de instroom van Vlaanderen naar Brussel. Het is mogelijk dat u die cijfers niet hebt. Ik heb ze schriftelijk opgevraagd. Hopelijk krijg ik ze en kan ik ze bestuderen.

Een van de hoofdtaken van Wonen in Brussel was toch om meer Vlamingen naar Brussel te lokken. Ik vraag me af in hoeverre de dienst daarin is geslaagd. Het is natuurlijk een groot probleem dat er maar drie personen per dag aan de balie verschijnen. Ook ik ben daar ooit informatie gaan vragen. Ik heb toen totaal verkeerde informatie gekregen.

Ik vraag me af of de website wel bekend is in Vlaanderen. Er moet meer promotie voor worden gevoerd in Vlaanderen zelf.

We zullen afwachten wat er in juli 2006 gebeurt. Op dat moment zullen we opnieuw op de zaak terugkomen.

De heer Sven Gatz: De cijfers over de migratiesaldi kunt u terugvinden in de Vlaamse Regionale Indicatoren, de VRIND, die in december werden gepubliceerd. We hebben daarvan allemaal een exemplaar gekregen. Ik zeg dat gewoon ter informatie.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, als ik goed heb geluisterd, verwacht u de migratiesaldi in verband met de Vlamingen in Brussel met de migratiesaldi van Brussel in haar geheel. Midden jaren zestig telde Brussel 1.070.000 inwoners, het hoogste aantal ooit. Dat aantal is sindsdien blijven dalen. Ongeveer 300.000 mensen hebben het tweetalige gebied – de term ‘gewest’ krijg ik niet over mijn lippen – verlaten.

Wat de Vlamingen betreft, klopt inderdaad wat de heer Gatz zegt. Er is echter nog een eenvoudiger meetinstrument, namelijk de uitslagen voor de gewestverkiezingen. Nu zeg ik het toch!

Minister Bert Anciaux: Er zijn ook verkiezingen voor de gemeenschap.

De heer Erik Arckens: Dat klopt. Er zijn Franstaligen die op een Vlaamse lijst stemmen. Daarnaast zijn er natuurlijk ook Vlamingen die het omgekeerde doen. Het aantal blijft schommelen rond de 60.000.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik heb doorgaans de gewoonte om te antwoorden op de vragen die me worden gesteld. Mevrouw Van Linter, u vraagt me of ik ‘de tendens inzake de stadsvlucht en de cijfers van minister-voorzitter Picqué kan bevestigen.’ De cijfers van minister-voorzitter gaan helemaal niet over de stromen tussen het Vlaamse Gewest en het hoofdstedelijke gebied Brussel en de negentien gemeenten. Ze gaan over de migratie en het saldo. Ik heb daarop geantwoord.

U vraagt me vervolgens of ik ‘de berichten over de afbouw van het centrum Wonen in Brussel kan bevestigen.’ Ik heb daar wel degelijk op geantwoord.

U vraagt me ten slotte welke initiatieven ik zal nemen ‘om de dienst Wonen in Brussel een nieuw elan te geven, zoals vooropgesteld in de beleidsnota.’ Daar heb ik ook op geantwoord.

Ik begrijp niet goed dat u me verwijt geen antwoord te hebben gegeven op de bijkomende vragen of op vragen die u niet hebt gesteld.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de minister, gewoonlijk bent u er nogal voor te vinden een debat te voeren en te antwoorden op bijkomende vragen.

Minister Bert Anciaux: Ik doe dat met veel plezier. Mijn parate kennis is echter niet voldoende om die cijfers te kunnen geven. Ik kan trouwens verwijzen naar het boek dat de heer Gatz heeft aangehaald.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
